

מעריך סדנא

"דיאלוג במעגלים מרחבים"

יעדים

1. המשתתפים יכירו בכך שהדיאלוג מתחיל ממעגל "תיקון הלב" - הדיאלוג עם עצמי, מתרחב לדיאלוג עם עמיתי לעבודה, אז לחניכים, ומשם לדיאלוג של "תיקון עולם".
2. המשתתפים יכירו בכך שאע"פ ששקרונויות הדיאלוג הם שווים בכל המעגלים, הרי שבחיים המקצועיים הם אמורים לקדם דברים שונים:
 - במעגל החניכים - לקדם העצמה.
 - במעגל העמיתים - לקדם לכידות.
 - במעגל הפנימי, מעגל "תיקון הלב" - לקדם את שלושת המרכיבים - תיקון, העצמה ולכידות.

מרכיבי תפיסה:

- דיאלוג
- תיקון הלב
- יצוג שלמות הורית
- קהילה של משמעות

רשימת ציוד והיערכות מקדימה נדרשת

- טקסט – מונולוג "כשהתחלתי לא לשים על ההורים שלי" / חיים עמית

מתווה הסדנא

שלב א: "הדיאלוג הפנימי" – לשם מה?

נתן יונתן כותב: "שמע את עצמך נכנס אליך לדו שיח מנומס".

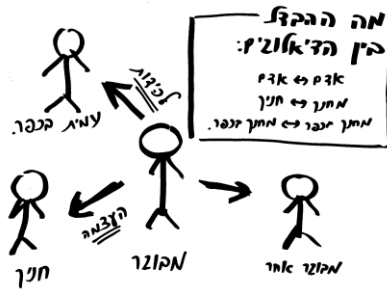
פתיחה עם המושג: "דממה" – סבב אסוציאציות למושג הזה.

המנחה יצייר מעגל אחד על הלוח ובתוכו את המילה "אני". נמפה יחד עם המשתתפים את הסיבות השונות לדממה – לצורך בפסק זמן ולדיאלוג הפנימי...

שלב ב': "דיאלוג עם השני" – לשם מה?

סיעור מוחות על הלוח

מדוע אני מנהל דיאלוג עם הזולת? (לעזור לו, להעזר בו, להשיג דבר מה, להכיר אותו, להכיר את עצמי בעזרתו, וכו')

קריאה בטקסט של חיים עמית:

המנחה ידגיש כי בחלק זה של הדיון, אנו רוצים להגיע לעולם התוכן המקצועי שלנו כמחנכים:

- נקרא יחד את הטקסט של חיים עמית – מונולוג של מתבגר שמסביר למה הוא "הפסיק לשים על הוריו"

"התחלתי לא לשים על ההורים שלי כשראיתי שאין להם עמוד שדרה. הם לא יודעים מה הם רוצים מעצמם ומאיתנו. פעם דבר אחד חשוב להם ופעם דבר אחר חשוב להם, בלי שום היגיון. וכשכבר נדמה שהם יודעים מה הם רוצים, הם מבטאים את זה בצורה לא רצינית. למשל, אבא שלי מתעצבן וזורק עונשים ואחר כך בערב אמא שלי מרככת אותו והוא מוותר. זה רציני? או למשל, אם אני מדבר לא יפה בטלפון עם אמא שלי, היא לא צריכה להיעלב כמו ילדה קטנה אלא להעמיד אותי במקום. כשהם כבר מחליטים להיות תקיפים, הם עושים זאת במזמן הלא נכון, למשל כשהם מעירים אותי בבוקר. הם צריכים לדעת מתי להיות תקיפים ומתי לא. וגם שיקשיבו לנו קצת. למשל: הם אומרים לנו לא לעשן סיגריות, והם עצמם חזרו לעשן, ואנחנו אומרים להם שיפסיקו כי זה לא נעים לנו. אני אמרתי להם: "איזו דוגמה אתם נותנים לנו?" אז הם מבטלים את מה שאנחנו אומרים, כאילו אנחנו מטומטמים שלא יודעים לחשוב. הם לא מוכנים להודות אף פעם שהם טועים ותמיד מדברים איתנו מלמעלה. כאילו הם אלוהים או משהו ואנחנו כלום. אפס".

חיים עמית, 'הורים כמנהיגים- להיות הורה משפיע', הוצאת מודן, 2006, עמ' 17

דיון:

- שאלה מכוונת- מהם הכשלים הדיאלוגיים הבאים לידי ביטוי בטקסט?
- מה האנלוגיה לקהילת חינוך? (על המנחה להגיע עם המשתתפים לתובנה כי קיימים שני כשלים- בין ההורים (צוות) ובין ההורים לילד (צוות-חניכים))
- נוסף לציור של הלוח דמויות של חניך ועמית לציור ושואלים: מה צריך לאפיין כל דיאלוג כדי לתת מענה לכשל? מה צריך כל דיאלוג לקדם, איזו מטרה, בנוסף לכל מה שדיברנו עליו לפני כן?

שלב ג: בין דיאלוג מעצים לדיאלוג מלכד

דיון- מה מאפיין כל אחד מסוגי הדיאלוגים- דיאלוג של שותפות לעומת דיאלוג של העצמה?

שותפות (שפה משותפת, לויאליות, חוסר שיפוטיות, ביקורת בונה, אמפתיה, גיבוי, אכפתיות ודאגה)

העצמה (התרכזות בכוחות, לגיטימציה לקשיים ורגשות, פסילת מעשים ולא אנשים, אמפתיה, קבלה, הצבת גבולות, טיפוח חלומות ומסוגלות להצלחה)

תרגול משחק תפקידים :

חניך שמקורב אליך נפגע מאיש צוות אחר. אתה ראית את הסיטואציה מרחוק. במהלך היום, החניך מספר לך על כך שהוא מאד פגוע...

1. איזה דיאלוג תקיים עם החניך?

2. איזה דיאלוג תקיים עם איש הצוות?

הסיטואציה צריכה לבטא הן את ההעצמה והן את הלכידות.

סיכום:

הדגשת התובנות בנושא ההעצמה והלכידות.

כל דיאלוג מחייב כבוד. דיאלוג עם עמית מצוות המחנכים מחייב מסר נוסף של לכידות. דיאלוג עם חניך מחייב מסר של אמונה והעצמה. בשביל זה אנחנו פה!